

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

EHLERT GYULA,
felelős szerkesztő,

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, svagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyzet-
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvesmény.

A vármegye közgyűlése.

— márc. 24.

Évnyegyedes, tavaszi rendes közgyűlést folyó hó 23-án s 24-én tartotta meg Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága Sátoraljajhelyben Mecner Gyula főispán elnöklése mellett.

Törvényhatóságunknak a folyó éven ez lévén első rendes közgyűlése, melynek törvényszerint az előző évi számadások megvizsgálása feltétlen tárgyát képezi, — a bizottsági tagok meglehetősen érdeklődést tanúsítottak a közgyűlés iránt, dacára, hogy a kedvezőtlen hűvös, esős időben sok vidékről nem volt kellemes utazásuk. A közgyűlésnek azonban oly sok közérdekű s fontos tárgya volt a 246 pontból álló tárgysorozatban, hogy azok nagyon is lekötötték a közérdeklődést és több vitális ügyet juttatott eme közgyűlés megoldáshoz.

Az Abbáziából jó egészségben visszatért Mecner Gyula főispánt s Dókus Gyula alispánt, kik diszmagyarban jelentek meg a közgyűlésben, meleg ovációkban részesítette a törvényhatósági bizottság.

A közgyűlést megelőző napon, március 22-én az állandó választmány tagjai jöttek össze csaknem teljes számmal ülésre a vármegye székházába; hol Mecner Gyula főispán elnökletével előkészítették a közgyűlés tárgyait, illetve megjelölték az irányelveket, amelyek szerint egyes tárgyak fölötti határozathozatalt a közgyűlésnek indítványozni fognak.

A keddi közgyűlésre sokan jöttek fel a vidéki bizottsági tagok s a nagyterem megtelt d. e. 9 órára, midőn Mecner Gyula főispán megjelent s a közgyűlés kezdetét vette. Mintegy 120 bizottsági tag volt jelen.

Részletes tudósításunk a közgyűlés lefolyásáról a következő:

Megnyitás.

Mecner Gyula főispán elnöki székét elfoglalva, pár szívélyes szóval üdvözli a megjelenteket s a közgyűlést megnyitottak nyilvánítja. Felkéri Thuránszky László főjegyzőt a vármegye közönségéhez intézett főispáni átirat felolvasására.

Borellenőrző bizottsági tagok választása.

Főispán által a vármegye közönségéhez intézett átirat, — az 1908. évi 47. t. c. 64. §-a alapján — az egyes járásokban alakítandó borellenőrző bizottsági tagok megválasztására kéri fel a közgyűlést. Ezen bizottságok elnökeit és 2-2 tagját a földművelésügyi miniszter nevezi ki. — Megválasztottak tagokul a következők:

Sátoraljajhely rend. tan. város területére: Kincsesy Péter és dr. Hodosi Kiss Ernő.

Sátoraljajhelyi járás: Nyomárkay Frigyes, Mogyoróssy János. Tokaj község területére: dr. Króczy László és Benedek Pál. Tokaji j.: Kállay Emánuel és Zombory Géza.

Szerencsi j.: Dr. Kovács Gábor és Hézsér Emil. Bodrogközi j.: Ölbey János, Pauliczky Ferenc.

Nagymihályi j.: Dr. Eperjessy Ferenc és Thuránszky Tihámér.

Gálszécsi j.: Malcher Béla és Fábry Béla.

Varannói j.: Gál Sándor és Mauks Árpád.

Homonnai j.: Pápai Pál és Thronszky Elek.

Szinnai j.: Dancs János, és dr. Marton Dénes.

Mezőlaborczi j.: Szegedy Bazil és Gójdics Antal.

Sztropkói j.: Csintalan Bertalan és Reuter Rezső.

Elnöklő főispán a választások eredményét kihirdetvén, Illésházy Endre, dr. Kovács Gábor szerencsi kir. közjegyző helyett Pálóczy József mádi ref. lelkész ajánlotta. A közgyűlés az indítványt elvetve, dr. Kovács Gábort jelentette ki megválasztottnak.

Eskütétel.

Mecner Gyula főispán közli a törvényhatósági bizottsággal, hogy törvényadta jogánál fogva Mailott Nándor báró tályai nagybirtokost Zemplén vármegye tb. főszolgabírájává nevezte ki. Felszólítja őt a hivatali eskü letételére. Thuránszky László főjegyző előmondása után br. Mailott a hivatali esküt a közgyűlés színe előtt letette.

A Kossuth szobor ügye.

Sorrenden kívül tárgyalatott a m. kir. belügyminiszternek a törvényhatósághoz intézett ama leirata, melyben a sátoraljajhelyi Kossuth szobor elhelyezése ügyét újabb megfontolás s végleges határozathozatal tárgyává kívánja tenni. Matolai Etele még a mai napon kíván értekezni e tárgyban Sátoraljajhely város közönségével, hogy a határozat a holnapi folytatolagos közgyűlésen előterjeszhető legyen. Mecner Gyula főispán, majd Fejes István ama hozzászólásai után, hogy a szobor felállításának ügye már nagyon elhúzódott, a közgyűlés végleges határozataként kimondotta, hogy a szobor-bizottság még ma tárgyaljon a várossal s a szobor helyéül a vármegyeház előtti kút közelében jelöljön helyet s intézkedjék, hogy a szobor ez év szeptember haváig okvetlenül felállítható legyen.

Jegyzők ügyel.

Dr. Engel Jakab indítványa folytán s arra való tekintettel, hogy a vidékről nagyobb számmal bejött jegyzőknek a déli vonatokkal való elutazása lehetővé tétessék, elnöklő főispán a tárgysorozat 49 pontját tűzi tárgyalásra. A jegyzők azt kérték, hogy szolgálati idejükbe a milleniumi év kétszeresen számítassék be. Dr. Szirmay István tiszti főügyész, Dókus Gyula alispán s Mecner Gyula főispán hozzászólásai alapján a közgyűlés akként határozott, hogy a számvérvőséget jelentéstételre hívja

fol az iránt, valjon e kérelem teljesítése mily újabb megterhelhetést jelentene a községekre nézve, minthogy a jegyzők nyugellátásáról most már teljesen a törvényhatóság gondoskodik a községek aránylagos megterhelése után. A legközelebbi közgyűlésre alispán jelentést fog benyújtani a számvérvőségek által egybeállítandó adatok alapján.

Illésházy Endre nyug. jegyző indítványt tett az iránt, hogy mivel a vármegye kötelezte magát a jegyzői nyugdíj alapra évi 4000 koronát befizetni s ezen kötelezettségének 6 éven át nem felelt meg: a hátralékos 24,000 koronát pótlólag fizesse meg.

Dókus Gyula alispán felvilágosítja a közgyűlést, hogy ez az indítvány teljesen tárgytalan, mert az a szabályrendelet, mely az évi 4000 korona fizetését rendeli, egy újabb szabályrendelettel hatályon kívül helyeztetett, és a vármegye azóta saját költségvetésébe állítja be évente a jegyzői nyugdíjakra szükséges összegeket, úgy hogy a jegyzői kar érdekei most teljesen megvannak védve, holott a szerény jegyzői nyugdíj alap fentartása mellett némely jegyző az öt — szolgálati éve arányában megillető járulékoknak 30—40%-át is alig kaphatta volna meg. — A jelenlevő jegyzők nagy megnyugvással vették alispán eme kijelentéseit, s a tvhat. közgyűlés ennek folytán az indítványt elutasította. Még dr. Buza Barna orsz. képviselő szolt a tárgyhöz s azt kérte, hogy a jegyzői nyugdíjakra és nyugdíjazásokra ügyelő bizottságok a legszorgosabb körültekintéssel járjanak el a jövőben, nehogy oly esetek forduljanak elő, miszerint teljes munkaképességük birtokában levő jegyzők idő előtt nyugdíjaztatván, nyugdíjjárandóságaikkal a vármegye pénztárát ok nélkül terheljék. (Általános helyeslés).

Ezekután még Illésházy Endre a községi törvény 16. §-ának módosítását s a községi adminisztráció vezetését a bíró helyett a jegyző hatáskörébe kívánja utalni. Dr. Szirmay István okfajtsái után a közgyűlés az indítványt elvetette.

A Ne temere.

Elnöklő főispán a tárgysorozat 20. pontját tűzte ezután tárgyalásra, Hajdúvármegyének a Ne temere pápai bulla ügyében kelt átiratát. A közgyűlés egyhangú határozattal kimondotta, hogy miután a jelzett bulla érvényességét Magyarországra nézve a pápa felfüggesztette, — a kérdéssel mint tárgytalannal jelenleg nem kíván foglalkozni.

Ezután következett a közgyűlés legfontosabb tárgyainak egyike, az

alispáni jelentés

melyet Isépy Zoltán tb. főjegyző olvasott fel.

Ezen jelentés, mely 1908. dec. 1-től az 1909. márc. 1-ig terjedő idő alatt előfordult főbb eseményeket tartalmazza, — lapunknak a közg. bizottság havi rendes üléséről hozott tudósításaiban nagyobbrészt ismertette van. Összefoglalásul s mint főbb momentumokat kiemeljük, az imént jelzett idő alatt vármegyénk területén 1190 kihágási eset fordult elő, Amerikába 1436 egyén vándorolt ki, onnan 201 tért vissza s 2616 útlevel adatott ki. A kivándorlás tehát nagy arányokat ölt újabban, s meghaladja az

előző évi hason időszakét. Ez a zug-ügynökök munkájának eredménye, kik ellen sem a főszolgabírák sem a csendőrség kellő védelmet nem nyújthat. A belügyminiszter detektiveket is küldött le, kik 14 ilyen zug-ügynököt tettek lehetetlenné. — A fősorozások folyamatban vannak, Satoraljajhely város területén május 7. és 8-ik napján lesznek megtartva. A borkereskedelem pang; közegészségügy elég jó. Szegilong községben a közoktatási kormány 1910. szept. 1-től kezdve állami iskolát állít. Alispáni iktatóba az utóbbi 3 hó alatt 10359 ügydarab érkezett, melyekből márc. 1-én 625 volt elintézetlen. Satoraljajhely városnál az idő alatt 9665 ügy érkezett az iktatóba.

A saujhely—deregnyői vasut ügye.

Pollacsek és Epstein mérnökök, mint a Satoraljajhelyi Deregnyőig vezető keskeny nyomtávú gazdasági vasut építési engedélyesek kérvényt nyújtottak be a törvényhatósághoz az iránt, hogy a szóbanlevő vasut építési költségeihez Zemplénvármegye közönsége 200.000 koronával járuljon hozzá. — E tárgy felett nagyon hosszú és részletes vita fejlődött ki. Bernáth Győző nagybirtokos az építkezés ügyét Satoraljajhely város kezébe kívánja adni. Fejes István ellenzi a keskeny nyomtávú vasutat, mert továbbépítés esetén az értéktelenné válnék. Molnár Béla helyi érdekeltség alakítását kívánja, mely a községekkel újból tárgyaljon.

A közgyűlés határozata az, hogy a tervbe vett vasut építés ügye elől nem zárkózik el, sem az építkezés segélyezéséről. Mielőtt azonban a kérdésben határozna, tájékozást kíván szerezni arról, hogy a tervbe vett vonal mentén fekvő községek minő érdeklődéssel viseltetnek a keskeny nyomtávú vasut iránt, ezért engedélyeseket felhívja a törvényhatóság, hogy e tárgyban az érdekeltek közönséggel behatóan tanácskozzanak s azután tegyenek újabb előterjesztést, mert csak a községek véleményének teljes ismeretében fog a törvényhatóság a segélyezés mérve és módja felett határozni.

Wiczmandy Ödön nyugdíj ügye.

Wiczmandy Ödön volt vármegyei főjegyzőnek nyugdíj illetmény megállapítása s folyósítása iránti kérvényét a m. kir. belügyminiszter közgyűlési tárgyalás és határozathozatal végett adta le. A nyugdíjalapra ügyelő választmány vonatkozó véleményének felolvasása után elnöklő főispán örömmel mondta ki a határozatot, hogy Wiczmandy Ödön nyugdíj igényjogsultságát elismeri, tekintettel nevezettnek egy hosszú buzdó szolgálatára, mint főleg közgazdasági téren kifejtett közhasznú és nagy tevékenységére, az öt szolgálati ideje arányában megillető nyugdíj folyósítását elrendeli. Minthogy Wiczmandynak a vármegyénél élvezett évi 3600 kor. fizetése után szolgálati ideje arányában 69.5% vagyis évi 2641 korona nyugdíj összeg jár, ezt részére a törvényhatóság kiutalja, kötelezve őt a nyugdíjalap javára egyszersmindenkorra 1596 kor. befizetésére.

Kötelező bornyilvántartás.

Olvastatott a m. kir. földművelési miniszter leirata, mely az 1908. évi 47. t. c. alapján a bornyilvántar-

tások kötelező voltát március 1-től kezdve kimondja, megadva a törvényben biztosított azon jogot a törvényhatóságoknak, hogy ahol ez a jelzett naptól keresztülvihető nem lenne, ott f. évi június 1-ig halasztást kérhessenek. E kérelem legkésőbb május 20-ig terjesztendő fel. — Többek hozzászólása után a közgyűlés határozatilag kimondta, hogy a halasztás iránti kedvezményről élni nem kíván, de kívánja a szóban levő törvénynek a legkisebb termelőtől a legnagyobb borkereskedőig való szigorú végrehajtását, mint olyan törvényét, mely a bortermelés és kereskedelem igazi érdekvédelme.

Bizalomnyilvánítás a földmivélségi miniszternek.

Dr. Buza Barna szépen konstruált beszédben adja elő, hogy az új bortörvény ellen nemcsak egyes érdekeltek részéről intéztettek hírlapi támadások, de — dicsérettel szólva a kassai kereskedelmi és iparkamaráról, mint kivételről, — az ország többi kamarái szintén támadólag léptek fel ellene, holott mint a tapasztalatok máris bizonyítják, ez a törvény igazi védelme termelőnek és kereskedőnek egyaránt. Hálával lehet mindenki e törvény megalkotásáért, mely hogy rossz állapotokat szüntet meg, semmisen bizonyítja inkább, mint a panaszokókat egyéniségei. Indítványozza, hogy dr. Darányi Ignác földmivélségi miniszternek e nagy horderejű törvény megalkotása tekintetében kifejtett áldásos tevékenységéért a törvényhatóság köszönetét fejezze ki. A közgyűlés határozatilag kimondta, hogy Darányi Ignác földmivélségi m. kir. minisztert az új bortörvény megalkotása körül kifejtett tevékenységéért feliratilag üdvözli, neki háláját és elismerését fejezi ki s kéri őt a törvény szigorú végrehajtására. A közgyűlés eme határozatát az összes törvényhatóságoknak megküldi hozzájárulás végett. (Nagy helyeslés.)

Számadások.

A vármegye közigazgatási s gyám-pénztári, — 1908. évről szóló — számadásait vizsgálta még felül s hagyta jóvá a közgyűlés, mire az idő előhaladottságára való tekintettel elnöklő főispán az ülést déli 12 órakor fel függesztette s folytatását délután 3 órára tűzte ki.

— márc. 24.

Meghívó. Az országos Gyermekevédő Liga t. tagjait van szerencsénk folyó évi március hó 26-ik (péntek) napjának délután 3 órájára a vármegyeháza nagytermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. — Tárgy: 1. Évi jelentés. 2. A gyermeknap szervezése. Különösen kérjük a nemes cél iránt érdeklődő hölgyeket, szíveskedjenek a közgyűlésen minél számosabban megjelenni. Sátoraljauhely, 1909. márc. 22. Dókus Gyuláné, elnöknő. Mecznér Gyula, elnök.

Zempléniak a földmivélségi miniszternél. A bodrogközi községek közül többnek megbízottai tisztelegtek legutóbb Darányi Ignác földmivélségi miniszternél báró Sennyey Miklós országgy. képviselő vezetésével. A küldöttség tagjai a Tisza és Latorcamenti községek lakosságának kérelmét terjesztették elő, mint amely községek évről-évre nagy károkat szenvednek a vízáradás miatt. Sürgős és hathatós intézkedést kértek árvízszabályozási szempontból, nehogy a lakosság a kivándorlás által segítsen szomorú helyzetben. Darányi Ignác miniszter megnyugtatta a küldöttséget, hogy rövid idő alatt a legszélesebb körű intézkedéseket teszi meg, minthogy a veszélyeztetett árterületre vonatkozó védelmi tervek a miniszteriumban már készen vannak. A küldöttség megnyugvással vette a miniszter választát s azután még Rakovszky György és Kvassay Jenő miniszteri tanácsosoknál is tisztelegtek.

A bodrogközi felebbezése.

— márc. 23.

A Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat újabb befektetésekre kölcsönt óhajt felvenni, melyből előbbi tartozásait is fedezve, a fennmaradó összeget gátvédelmi munkálatok kiterjesztésére fordítja. A társaság eme határozatát egyenlőhányan a földmivélségi miniszternél megfelebbezték s vélekedésük szerint a nagyobb hatás elérhetése kedvéért a felebbezést ki is nyomatták és nagy számban szétszórták a bodrogközi kiscgazdák között.

A dolog teljes megvilágítása céljából közöljük br. Sennyey Miklós országgy. képviselő, bodrogközi nagybirtokosnak szerkesztőségünkhöz intézett sorait, mint olyanokat, melyek a legilletékesebb kézből erednek, mert levélíró maga is évtizedek óta foglalkozik a Tiszaszabályozó Társulat ügyeivel, a melynek különben alelnöke is.

A levél szövege a következő:

Tisztelt szerkesztő ur!

Kérem legyen szíves e soroknak becses lapjában helyt adni.

A „Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat” folyó évi február 9-én egy határozatot hozott, melyszerint régebbi kölcsönöknek törlesztése mellett egy újabb 9 millió kölcsönt vett fel a Magyar Földhitelintézetnél.

Ezen határozatot néhányan megfelebbezték s miután felebbezésükben olyan vörös színekkel festik ki a társulati dolgokat s olyan állításokat kockáztatnak, melyek cáfolatlanul maradván, a közönség szélesebb rétegeit is könnyen tévedésbe ejthetik, szükségesnek tartom azon felebbezésre az alábbiakban reflektálni.

Előre becsajtom, hogy közismert törvények, szabályok és határozatok idézését mellőzöm, mert azokat bárki megtalálhatja, számbeli összegeknél csakis kerek számokra hivatkozom, mert azok teljes tájékozást adnak ugy is. Ezzel rátérek a tárgyra.

Minden komoly alapot nélkülöző, teljesen légből kapott állítás az a felebbezésben, hogy a társulat egyetemére ezen 9 millió kölcsönből, 6 millió 900 ezer korona külön terhe háramlik, mert a dolog így áll: Ezen új 9 millió kölcsön által a társulat terhe kevesebb lesz 275.600 koronával s a törlesztési idő kitolatlán (elfogadom bár nem egészen ugy van) 16 évvel a társulat egyeteme ezen 16 évi kitolatlán által megterhelhetik ugyan egy összeggel, melynek értékét azonban a készpénzben nyerendő mintegy 900 ezer korona, a földhitelintézeti tartalékalap, a fennálló hátralékok összege, mindezeknek azon egész törlesztési időre felszámítandó kamatja (haszna) teljesen fedezi; az évi annuitás kamatja pedig mintegy 13 ezer koronával kevesebb lesz, ami az ellenértékbe szintén beszámítandó.

A társulat vezetősége ezáltal abba a helyzetbe hozza a társulatot, hogy mindazon feltétlenül szükséges és a miniszterium által régen végrehajtani szorgalmazott munkálatokat, melyek a költségvetésben évenként szerepelnek végrehajthatja anélkül, hogy az érdekeltségre annyira súlyos újabb kivetéshez forduljon.

A beépített tőkék likvidálása újabb adóvisszatérítés elérése céljából ez idő szerint még nem érvényesíthető s csak az új adókataszteri kiigazítás befejezése után lesz fogantatható. De ez nem volt feltétele az ideiglenes adómentesség megállapításának is ugy, hogy elérhető volt ez akkor, mikor még az adóvisszatérítés emelésére nem volt még a megfelelő alap; ezek az adómentességek már ugyanis megszűntek.

A maximális megterhelhetőség megállapítása ugyanazon fentebbi előfeltételhez van kötve.

Legnagyobb kifogásuk a felebbezőknek a teherviselési kulcs ellen van s ezt olyan hangon tárgyalják,

hogy esodálkozva kell minden higgadt embernek körülnézni, kik azok akik ellen ezt az elkéseredett harcot folytatják, mert 25 év óta érdeklődően a társulati ügyek iránt, ezeket a veszedelmes ellenfeleket én soha seholsem láttam. Senkisémet állítja és nem állította soha, hogy egy tökéletes teherviselési kulcs létezik és azt erről sem állította; a társulat egyeteme mérlegelve azon óriási költségeket és felelősségteljes hosszú munkát, melyet egy új teherviselési kulcs megállapítása igényel, élve autonóm jogával megmaradt azon az állásponton, hogy a jelenlegi teherviselési kulcsot kisebb hibái dacára a viszonyoknak még mindig eléggé megfelelőnek tartja és nem hajlandó a társulat egyetemére azon esetleges kis változások kedvéért az új osztályozás terheit ráronni.

Ez a tényállás e körül, ehhez senkisémet köti magát, tessék az ellenkezőt elhatározni és a következményeket viselni, senkisémet akar kitérni előle.

De ne gondolják felebbezők, hogy azon: „állati és növényi maradványokkal, a gazdai kihasználása szinte kimeríthetetlen forrásaivá tett területek”, olyan nagyot nyomnak majd más vidékek javára a latban, mert ezeknek a kihasználása sokkal több tudást, tapasztalatot és tőkét igényel, sem mint azokat olyan egyszerűen az ő felfogásuk szerint Kánaánbeli földnek lehetne első látásra minősíteni; pedig ezek viselik jelenleg is a legmagasabb terhet.

Még csak egy pár kifejezésre, melyek a felebbezésben bőven szikráznak, kell néhány megjegyzést tennem.

Szövetkezett nagybirtokosok csoportjáról beszél és itt leszögez egy (az adómentességre vonatkozó már fentebb megcáfolt) tételt. Ebből akarja bizonyítani, hogy ime itt a nagybirtokosok kizsákmányolják a társulati előnyöket a maguk számára, elragadtatásban saját fényes argumentumai felett elfelejtkeznek arról, hogy mennyire lekicsinyli a Bodrogköz intelligens népét azzal, hogy őket mint szorultakat, könnyelműeket és tapasztalatlanokat állítja oda, akiket majd ő vesz pártfogásába. Az indokolatlan vádak oda vetése nagy szociálista frázisokkal fűszerezve, semmiesetre sem lesz alkalmas arra, hogy a Bodrogköz higgadt népét félrevezesse és megtévezzse. Tudja az jól, hogy azok a dolgok, amelyeket itt a társulat aránylag nem nagy megterheléssel létesített, nagy jelentőségűek és azoknak haszna messze felülmúlja a rájuk fordított költségeket, de azt is tudja, hogy mindezen eredményeket csakis kitartó munkával, kölcsönös bizalom és egyetértéssel tudtuk elérni és csakis ilyen alapon tudjuk azokat még tovább is fejleszteni és meg erősíteni.

Öszinte tisztelettel:

Br. Sennyey Miklós.

Levél a szerkesztőhöz.

— márc. 23.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Mint a „Zemplén” lap több évi előfizetőjének véghetetlen örömet okoz nekem az, hogy a mi Bodrogközünk grófja, Mailáth Józsefnek, a most megindult „Sátoraljauhely” című lapban kétségbevonat s megtámadt jótekonyságát, nemeslelkűségét, közvetlen tapasztalatom alapján állíthatom a lap igen tisztelt olvasóközönsége elé.

Azt mondja ugyan nevezett új lap február hó 1-sei számában „Panaszok a Bodrogközről” című cikkében a mi grófunkra vonatkozólag: „Áztán nagyon szeret jótékonykodni, főleg ha az pénzébe nem kerül”... Nem tudom, hogy csiki Rigó Béni — a kit nincs szerencsém ismerni s hiszem is, miszerint alánv ez — honnan meríti értesüléseit? De annyit határozottan állíthatok, miszerint ezek homlokegyenest ellenkezők az én személyes tapasztalataimmal! Én, ki

Tiszakarádon lakom azon idő óta, mióta gróf Mailáth ezt az uradalmat megvette, (t. i. a tiszakarádit), őt egészen más, kedvezőbb s mondhatom, az igazi oldaláról ismertem meg.

Alig hogy átvette az uradalmat, egyházi főbb hatóságaink, de főképp Zemplén vármegye tanfelügyelője Bergrszászy István, népességünk megszaporodása miatt a 3-ik tanítói állomás felállítására kényszerítettek bennünket. Az általunk is szükségesnek látott ügyben nem ellenkeztünk, de oly akadály állott előttünk, mely miatt nem tudtuk azt megvalósítani, mert nem volt belsőségünk, hol az iskolát felépítsük. A végső szükség érzete a gróf urhoz vitt, ki kéresemre egy helyet adományozott teljesen ingyen egyházunknak, hol most már iskolaépületünk pár éve kiépítve díszesen áll.

Most újabban, az idő vasfoga miatt elavult s lakhatatlan lelkészlakást s egyik tanítói lakást kellett újra építenünk. Hozzá fogván az építkezéshez, bizony többbe kerültek azok, mint mi gondoltuk s így következtünk reánk az a szomorú való, miszerint nem remélt, főleg el nem viselhető adósságba kellett verni magunkat.

Midőn ezen siralmas állapotunkat a kegyelmes urnak értésére adtam s egyházamat kegyelmébe ajánlottam, nemes szíve sugallatát követve 2000 (kettő ezer) koronát juttatott folyó hó 15-én kezeimhez.

Az ilyen magamagát megdicséző cselekedethez nem kell kommentár; ugy előbbi, mint ezen újabb adományozása nem szorul külön magasztalásra, mert mindkettő beszél, hangosan beszél!...

Elmondhatom, miszerint velünk most a kegyelmes ur valóságos megváltói munkát cselekedett, mert most már ebből a bőkezű adományból egyházunk zilált anyagi viszonyait rendezhetjük.

Igy tett velünk ez a főúr, a felekezetiesség korlátain felül emelkedve s így tenne ő, hiszem másokkal is, ha ügyükben, bajukban hozzá fordulnának.

Hogy hozzá méltó, felkölt gondolkozásu neje őkegyelmessége is épen ilyen s a Bodrogköz szegény népének — felekezeti különbség nélkül — valóságos jöltevé anyaga, ezt azt hiszem nem kell bővebben előadni e lap igen tisztelt olvasói előtt!

Tudósító soraimat azon hó óhajással zárom: Adjon az Isten minden vidéknek, minden egyháznak ilyen pártfogókat, nekünk pedig Bodrogköz lakosainak tartsa meg az emberi életkor legvégsőbb határáig a mi grófi párunkat!

Tiszakarád, 1909. március 19-én.

Fürjész Tamás,
ref. lelkész.

Megnyugtathatjuk levélíró urat, hogy az ilyen alaptalan támadásokkal s azok forrásaival a nagyközönség már teljesen tisztában van s azokat értékük szerint mérlegeli.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Az 1909. évi költségvetés.

— A Zemplén tudósítójától. —

— márc. 23.

Sátoraljauhely rendezett tan. város képviselőtestülete folyó hó 22-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgyát az 1909. évi költségvetési előirányzat tárgyalása képezte.

Jelen voltak Miklóssy István, Matolai Etele, Isépy István, dr. Buza Barna, dr. Chudovszky Mór, Kincsesy Péter, Halász József, Reichard Lajos, Zombory János, Fuchs Jenő, Hericz Sándor, dr. Lichtenstein Jenő, Ármágyi János, Szedlák János, Grünbaum Simon, Horváth József, Róth Bernát, Reichard Gyula, Kraus Lipót, Ligeti Ignác képviselőtestületi tagok s a tanács hivatalbeli tagjai közül

elnök KISS ÖDÖN h. polgármesteren kívül PATAKY MIKLÓS, REICHARD SALAMON, KERÉSZY GYULA, SZÖLLÖSI SÁNDOR és RAKMÁNYI JENŐ.

A mi képviselőtestületünkben hiányzik az egészséges fejlődés és haladás első alapfeltétele: a közdolgok iránt való érdeklődés. A folyó hó 22-én tartott közgyűlésen, — melynek főtárgya az 1909. évi költségvetési előirányzat feletti eszmecsere volt — tette szavát dr. BUZA BARNA, hogy abban a küldöttségben való részvételre, mely az üzletvezetés ügyében lett volna hivatott intervenálni a kormányt: egyetlen képviselőtestületi tag sem jelentkezett.

Annál szomorúbb benyomást keltett az észrevétel, mert husz képviselőtestületi tag jelenlétében hangzott el, éppen akkor, mikor az 1909. évi költségvetés tárgyalása volt napirenden, mely fontos tárgy feletti eszmecsereben — nézetünk szerint — az egész képviselőtestületnek részt kellett volna venni.

Teljes lethargiát, fel nem vevést, közönyt tapasztalunk a jelenlegi képviselőtestület részéről közdolgainkban, a csekély kivételtől eltekintve; közönyt akkor, mikor a város olyan idők beköszöntőjéhez ért el, mely minden polgárától munkásságot, becsületet törekvést kíván.

A város gazdasági életében forduló pont előtt állunk, mert a multak bünei már is mutatkoznak a 46%-os pótdadóban, amely még emelkedni fog, ha nem találunk többeket a kevesekhez, akik férfias, odaadó munkával siessenek a város adminisztrációjának, gazdasági életének fejlesztésére s az azzal kapcsolatos teendők elvégzésére. A jóknak, törekvőknek és lelkesülőknek ép most kell odaállni a város ügybuzgó, vaszorgalmu h. polgármestere KISS ÖDÖN mellé minden munkabírásukkal, hogy megkönnyítsék elvégezni a jövő feladatait, melyeknek megoldását főleg a mult hibái teszik nehezzé.

A költségvetési előirányzat feletti általános vita során, mely magas színű állóságában párját ritkítja vitáink között, s melyben MIKLÓSSY ISTVÁN, HALÁSZ JÓZSEF, dr. CHUDOVSKY MÓR, dr. BUZA BARNA s GRÜNBAUM SIMON vettek részt, bebizonyosodott, hogy vannak képviselőtestületünknek olyan tagjai, kik nem riadnak vissza az elvégzendő feladatok nehézségétől. Ezeknek az embereknek kell együtt tartani, tömörülni s a vállvetett, közös munkának meg is lesznek eredményei.

A költségvetésről MIKLÓSSY ISTVÁN pénzügyi bizottsági elnök tartott mély tartalmu, a való állapotot feltüntető expozét. Indokolta a 34%ról 46%-ra emelkedett pótdadót, s perspektívát nyujtva a jövőbe elmondta, hogy az emelkedni is fog. A csatornázás, a tisztviselői lakbér rendezés is hatással lesznek rá s azonkívül a költségvetésben szerepel 25,000 kor. pótdadó hátralék is bevételként, mely a jövőben eszik. A költségvetés a lehető szűkmarkúsággal, de minden körülménnyel számot vetve készült s biztos alapja a város háztartásának, ha kellő gondnal s erélylyei fogják behajtani az adókat. Elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Dr. BUZA BARNA üdvözli MIKLÓSSY-t a mélyen megokolt expozéért, belátja, hogy számot kell vetni a körülményekkel. Ő reméli, hogy városunk helyes gazdasági vezetés mellett kedvezőbb költségvetéseket fog majd tárgyalhatni. Fő a helyes, okszerű gazdálkodás. Megemlíti, hogy a városnak a vasut mellett nagyon szép, parcellázható háztelkei vannak, melyek most 70 kor. évi bért hajtának, mert nincsenek helyesen kihasználva. Sürgeti az adógyószítály reformálását, a helyes gazdasági politikát, melynek irányításában KISS ÖDÖN h. polgármesterben értékes erőt nyert a város. Felhossa az ideiglenes állapotokat, melynek hatása szintén bénító a város gazdasági fejlődésére.

GRÜNBAUM SIMON s dr. CHUDOVSKY

MÓR szólaltak még azután általánosságban a költségvetéshez. CHUDOVSKY, mint a városunk egy nagy vidék gazdasági érdekelttségét megnyerő módusra mutat rá a szerdahelyi Bodrog-híd megváltására az államtól, mely idő terelné a forgalmat. Rámutat a gyártelepek fejlesztésére, mint nagy gazdasági erőforrásra s csapásnak tartja, hogy a gyártelepi kisállomás teherfelvétel céljára nem nyer kibővitést.

BUZA BARNA, HERICZ SÁNDOR s KRAUSZ LIPÓT felszólalása után a közgyűlés az 1909. évi költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

A gymnáziumi hozzájárulás ügyében az 54,000 koronás hátralékos hozzájárulási díj megváltása tekintetében úgy határozott a képviselőtestület, hogy 2 hold játszótérnek a gymnázium céljára való átengedésével, a gymnázium részére kiszabott vízdíj elengedésével, a rendház részére adandó 25% vízdíj engedményvel, s három 1000 koronás évi részletekben törlesztendő s a gymnázium felszerelésére szánt 6000 kor. összeggel a terhes anyagi kötelezettségtől megváltja magát.

A katonának behívott műszaki rajzoló helyére ideiglenes, napdíjas műszaki rajzoló fogadnak fel, a gépészmérnöki állás rendszeresítésére vonatkozó ügy pedig a pénzügyi bizottsághoz kerül véleményezés végett. Az ülés fél 6 órakor ért véget.

HIREK.

— Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter MOLDOVÁNYI GÉZA saujhelyi kir. adótárnokot a VII., MARIKOVSKY SÁNDOR kir. adóhivatali segédet a IX., KOPCSO JÓZSEF és SCHWARCZ ALADÁR saujhelyi kir. adótiszteket pedig adóhivatali segédeké a X., fizetési osztályba, — jelen állomáshelyükön való meghagyással kinevezte. A vidéki adóhivatalok tisztviselői közül kinevezte SZÜK ÖDÖN királyhelmei és MARSCHALL FERENC nagymihályi adótárnokokat a VIII., PETYKO RÓBERT tokaji, RÉVÉSZ MÓR varannói, GRUSZ ANTAI gálszécsi, MOLNÁR SÁNDOR szerencsi adóhivatali ellenőröket a IX., CSAJDA JENŐ varannói, MOSKOVICS MÁRK homonnai, LESKOVICS ANDRÁS varannói, BOROS BÉLA szerencsi és HAVAS MÓR kir. helmei adótiszteket adóhivatali segédeké a X. fizetési osztályba.

— Elismerés és jutalmazás. A kereskedelmi miniszter a miskolci üzletvezetés területén a magyar szent korona országai külkereskedelmi statisztikájára vonatkozó adatgyűjtés körül kifejtett buzgó működésért RÖSZNER TIVADAR főellenőr, sátoraljaujhelyi állomásfőnöknek elismerését nyilvánította, továbbá NEMLABA ISTVÁN homonnai állomásfőnököt: 50 korona, KEILLNER VILMOS és PÓKAY JÁNOS sátoraljaujhelyi, PÁRIS REZSŐ tóketerebesi és SOMOGYI MIKSA homonnai hivatalnokokat 30—30 korona, KÁLLAY ANDRÁS sátoraljaujhelyi főraktárnokot és BÁRÁNY LAJOS tóketerebesi raktárnokot pedig 20—20 korona jutalomban részesítette.

— Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter SZAPLONCZAY ENDRE tokaji adótisztelet Szatmárnémetibe, VARNYU ISTVÁN deési adótisztelet pedig a tokaji m. k. adóhivatalhoz helyezte át.

— Halálozás. Részvétellel vesszük ama csapás hírét, mely özv. VITÉZ BÉLÁNÉ SZÜL. LISZY CORNÉLIÁT s családját érte. Édes anyja trentsin-lisszai Liszy Edéné szül. szelefarmosi Bodó Anna folyó hó 21-én élete 72-ik évében szívizélhűdés következtében váratlanul elhalt. Az elhunyt urinő hült tetemet imponáns részvét mellett folyó hó 23-án délután 4 órakor helyezték Sátoraljaujhelyben a családi sírboltban örök nyugalomra. Nagyszámú, előkelő részlvő közönség vett részt a temetésen öszinte rész-

vétellel a család iránt, mely t oly váratlanul sújtott a gyászsebet.

— Kirendelés. A kassai kir. itélőtábla elnöke MANKOVITS SÁNDOR eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot ideiglenes szolgálatra a varannói kir. járásbíróshoz rendelte ki.

— Hazafias ünnepség a bodrogkereszturi emlékoszlopnál. Bodrogkeresztur községben és időktől fogva az a szokás, hogy ha márc. 15. hétköznapra esik: a legközelebbi vasárnap rójja le a község és a vidék hazafias magyar közönsége a kegyelet adót az ösök és a hősök iránt. Bodrogkeresztur s vidéke közönsége lélekemelő szép hazafias ünnepséget a kereszturi csatában elesett hősök emléke előtt tartotta. Breth Gyula esperes ezrekre menő közönség jelenlétében mondott mély tartalmu, szárnyaló ünnepi beszédet az emlékoszlopnál. Kmetty Béla, Litkey Péter és Veres Károly szavallatai, s a „Hymnus” eléneklése fejezte be a hazafias ünnepélyt. Este népes közvacsora volt.

— Köszönetnyilvánítás. Lefkovic Miksáné urnő és Gárdos Ilonka k. a. a Lefkovic Emma és Weinberger Árpád folyó évi március hó 9-én tartott esküvője alkalmával a „Malbisch Árumin Egyesület” részére 14 koronát gyűjtöttek. Fogadják e példa gyanánt szolgálható kegyes tettükért, valamint az adakozók is jószívű adományaikért a felruházásra szoruló szegény gyermekek nevében hálás köszönetünket. Sátoraljaujhely, 1909. március 15. A „Malbisch Árumin Egyesület” elnöksége.

— Eljegyzés. Schäfer Dezső, Szántó Mór és társa cég üzletvezetője Sátoraljaujhely, eljegyezte Feldmann Bertát Hoorból.

— Svárdström nővérek a „Kazinczy-kör”-ben. A „Kazinczy-kör” agilis vezetősége folyó hó 22-én páratlanul álló művelzetben részesítette a kör tagjait s városunk közönségét az által, hogy sikerült megnyernie a világhírű Svárdström nővéreket Sátoraljaujhelyben egy hangverseny megtartására. A Kazinczy-kör, ha anyagi áldozat árán is, a kör tagjait s városunk közönségét olyan művelzetben részesítette, melyért a világhírű svéd énekesnők után csakis a kör vezetőségének lehet a közönség hálás. Közönségünk széleskörű érdeklődésével hálálta meg a neki szánt meglepetést s a hangversenyen való díszes és tömeges számban való megjelenésével adta tanuságát annak, hogy méltányolja a kör áldozatkész vezetőjének törekvéseit. — Dr. Hornyay Béla igazgatóé az érdem, hogy városunk közönségének alkalma nyílt olyan magas színű álló zenei élvezet részesévé lenni, amelyen való részesedéshez a mi városunknál sokkal népesebb városok közönsége is csak nagy áldozatok árán juthat. — Talán nem szükséges hangoztatnunk, hogy a hangverseny beigazolát minden várakozást s még azok is kielégítést nyertek, akik a legvérmesebb reménységgel s várakozással mentek el a hangversenyre. A jelenvolt díszes és nagyszámú közönség meggyőződött, hogy Walborgh asszony, Sigrid s Astrid kisasszonyok ének-művésze nem méltatlanul vitta ki a művelt világ csodálatát s az a világhír, mely működésük nyomán kélt: teljesen igazolt. A művészi énektudásnak, tiszta csengésű énekhangnak s annak a bámulatot keltő harmonikus öszénéklésnek birtokában nem csuda, ha a Svárdström nővérek utja a diadalok és sikerek nácólátából áll. Sátoraljaujhelyben, jó dispoziációjukban eminens bizonyosságát adták ennek a művésznővérek. — Tomboló taps és lelkesedés kelt pieceik nyomán s különösen frappáns volt a hatása annak a biztonságának, melyben a magyar szövegkiejtésnek s igaz, magyar átérzésnek, melyben a Tarnay remekeket interpretálták a hódító énekművészet e mesterei. A legszigorubb bírálat is hódolva hajolt

meg művészetük nagysága előtt világszerte, természetesen, hogy szereplésüket itt is bámulat, elragadtatás és diadal kísérette. Az ünneplés, melynek részesei voltak az énekművésznők az ez alkalomra zsufoltan telt vármegyeház közönsége részéről, nagyrészen őket illette, de bőven jutott belőle a Kazinczy-kör tevékeny, finom művészi érzékkel és izléssel megáldott igazgatójának dr. Hornyay Bélának is, kinek az invenciója, fáradozása tette lehetővé, hogy a Kazinczy-kör tagjai s városunk közönsége részese lehessen a páratlanul álló, fejedelmeket megillető zenei művelzetnek. Az erkölcsi eredmény, a nyert művelzet bőven kárpótolja az anyagi veszteséget, mert kényes izlésű, de még kis számú műpártoló közönségünk legmelegebb pártfogása sem lehetett képes arra, hogy a hangverseny anyagi eredménye nyereséggel záruljon. De véleményünk szerint nem kár az áldozatért akkor, mikor egy kedvező s talán még egyszerű nem ismétlődő alkalmat kell megragadni a közönség szórakoztatására s magaművészi igényei kielégítésére. A Kazinczy-kör a hangverseny rendezésével nemes missziója betöltésének újabb bizonyítékát adta.

— Az athletikai club alakuló közgyűlése. A „Sátoraljaujhelyi athletikai club” holnap, csütörtökön d. e. fél 12 órakor tartja meg alakuló közgyűlést a vármegyeháza nagytermében.

— Gyászhir. Gömör Bertalan a régi közkórház élelmezője folyó hó 24-én a sátoraljaujhelyi „Erzsébet” közkórház elmebeteg osztályán elhalt.

— Csendélet Tállyán. Tállyáról írja tudósítónk, hogy ott minden vasárnap az általános verekedés napja. Az elmúlt vasárnap is nagy csoport berugott legényhad duhajkodott az utcán széles jövedvényben. A rendőrség végre is közbelépett s rendre intette az utcák nyugalmát megzavaró legénysereget. A rendőrségi beavatkozásra azonban a legények vérszemét kaptak s ellenszegültek a rendőrnek, ki erre kardját huzta ki. A legények azonban kicsavarták Bucsak rendőr kezéből a kardot s saját kardjával verték el, vérbe fagyva hagyva azután az országuton. — A sulyosan sérült rendőrt az Erzsébet közkórházba hozták ápolás céljából. A verekedések oka természetesen a korcsmázás, a magyar legények ez elszomorító, egyedüli szórakozása.

— A Pannónia szálloda megnyílt. Weinberger Manó szállodatulajdonos új, modern kényelemmel berendezett szállodáját a „Pannónia” szállodát már megnyitotta s átadja rendeltetésének.

— Öngyilkos jegyző. Gallovich Sándor tállyai adóügyi jegyző, ki már több év óta erős asthmában szenvedett s nagymérvű idegesség vett rajta erőt, folyó hó 20-án éjjeli 12 órakor egy erős asthma következtében föbe lőtte magát s rögtön szörnyen halt. A szerencsétlen, tragikus halált szenvedett jegyző nagyszámú családjá iránt egész községben általános a részvét. Temetése 22-én ment végbe a község lakóinak részvéte mellett.

— Vasutépítés. A bánóc—nagykaposi vasut építése dülőre fog jutni. Földiák Gyula a vasut engedélyese e napokban újból megindítja az érdekeltséggel a tárgyalásokat és ha ezek eredményre fognak vezetni, egy a vonal kiépítése még ez évben kezdetét veheti.

— Rendőri hírek. Baleset. Takaharkány vasuti állomáson folyó hó 16-án szerencsétlenség történt. Vascsák Ferenc 18 éves vasuti napszamosnak tolatás közben a kocsii jobb lábát eltörte. A sulyosan sérült munkást az Erzsébet közkórházban ápolják. — A revolver áldozata. Rendőrségünk az Erzsébet közkórházban egy baleset ért egyént hallgatott ki, ki a revolver áldozata. Groszman

Salamon 21 éves cipészegédnek f. hó 16-án revolvere véletlenül elsült s a golyó kezét sebesítette meg. A sérült egyént Bodroghalásról, hol a baleset történt, a helybeli közkórházba hozták ápolás céljából. — **Talált pénztárca.** Egy becsületes megtaláló egy barna bőrtárcát vitt el a rendőrségre, melyet az utcán lelt. A tárcában 2 arany gyűrű s 2 kor. 20 fillér pénz van. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél. — **Tolvaj cselédek.** Rude József sátoraljaujhelyi lakos panaszt tett Csonyák Julianna cselédje ellen, ki 2 lepedőt s 10 kor. készpénzt lopott el lakásáról. Ugyancsak e cseléd Ragályi Erzsébet társnőjével megkárosította özvegy Gelb Ignácét. A károsultak panaszára a rendőrség megindította az eljárást a tolvaj cselédek ellen.

— **Okos előrelátás.** A múlt héten országos vásár volt Homonnán, melyre megjelent egy csapat vándor cigány is. A csendőrség tudja, hogy a cigány pénz nélkül de pénzért szokta a vásárt járni, a sokadalom napjára lakanyájában szállásolta el a cigányokat. Vásár végével utnak eresztették az enyveskező népet.

— **A hegyaljai vasut építése.** A kassa-hegyaljai vasuton a tavasz beálltával fokozott mérvben folynak az építési munkálatok. Már e héten megkezdik a talpfák és sinek fektetését, és pedig Szerencstől s Hidasnémetitől kiindulva. A nyár beálltára Abaujszántó körül összehalmozik az építés s a vasut még a nyár folyamán átadható lesz a közforgalomnak.

— **Szülőjtványok:** bátai, erdei, ezerjő, furmint, járdovány, muskatál, mustos, dinka, olasz rizling, szlankamenka stb. Csaba gyöngye s különféle csemegefajok, továbbá gyökeres vadveszők kaphatók ojtványiskolában. Kivánatra árjegyzéket küld Fischer Lajos, Miskolczon.

— **Eladó lámpa.** Egy szalomba való álló lámpa majolika díszítéssel jutányos árért eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsio az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsio-t

szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Kállay Baba.

Csütörtök: Nebántsvirág.

Péntek: Erdészleány.

Szombat: Kállay Kóbor Istenek.

** Repriz előadások. F. hó 20-án este a „Vig özvegy“ került színre a címszerepben Kállay Jolánnal s Daniló szerepében Barics Gyulával, a kassai Nemzeti Színház nagy készült-ségű fiatal tagjával. Az előadás természetesen még ebben a szereposztásban sem vonzatott telt házat a rendes helyárok mellett, mert a darabot ugyancsak Kállay Jolánnal a

címszerepben már félhelyárok mellett is látta közönségünk. — Folyó hó 21-én a „Helyreasszony“ s 22-én a „János vitéz“ ment vezető szerepben Kállay Jolánnal, ki e két estén is eleven temperamentummal játszott. Az elért eredmény ép úgy dicséri őt, mint a két darab többi szereplőinek igyekezetét. Közönség alig volt.

** **Jutalomjátékok.** Említettük már, hogy legközelebb Bátossy Endrénének 25 éves színészi pályája évfordulójának alkalmából jutalomjátéka lesz. Jutalomjátékokat kapnak ezenkívül a szezonban Szőregh Gyula s a szintársulat egyik általános rokon-szenvének örvendő fiatal művész párja Magas Béla s Magasné Fekete Rózi. Bátossy Endre a 25 éves évforduló alkalmából a „Kivándorlók“ Kelemen Kovácsa szerepében fog lépni, míg Szőregh Gyula f. hó 26-án az „Erdészleány“-ban. A szimpatikus, s a közönség általános rokon-szenvének örvendő Magas pár apr. 3-án „Virraszt a szerelem“ c. színműben lép fel mint jutalomjátékon.

** **Biboros. (Bemutató előadás.)** Napoleon Parker nagyhatású színműve a „Biboros“ folyó hó 23-án került bemutatásra a városi színházban oly korszakú közönség előtt, melynél egy darab, mint az előadás jóval többet érdemelt volna. Medici biborosnak a gyónási szentség gyakorlása közben elárulja családjának riválisa Strozzi, hogy megölt egy kalmárt. E kalmár leányát akarja elvenni Giuliano a biboros öccsére, kit azonban elfognak, mert meggyanúsítanak a Strozzi által elkövetett gyilkossággal. A biboros nem szólhat s öccsére vérpadra kerül, de az utolsó órában egy ártatlan csele révén Strozzi jut a bakó kezére. Ez a darab me-

séje vázlatában, de mindvégig hatásos jelenetekből van felépítve, melyek lekötik az érdeklődést. Az előadás két alakító színész emelkedett ki magasra környezetére felé. A címszerep alakítója Bátossy Endre, ki ez estén kihívásoknak lett részese s ki nehéz szerepében mindvégig nagy törekvéssel alakított. Figyelemreméltó volt. A másik szereplő, ki jelentős eredményt ért el: Magas Béla volt, ki Strozzi szerepében állította elének hűen a durva szívű, kegyetlen és önző kalandort. A kisebb szerepek alakítói gyengék voltak.

** **Színészet Varannón.** Varannón folyó hó 20-án a „Császár katonái“-ban mutatkozott be Varannó közönségének általános meglepedésére a Radó szintársulat. A szintársulat két hétig marad Varannón.

KÖZGAZDASÁG.

* **Töketerbesi tenyészbikavásár.** A várrgyei Gazdasági Egyesület IV. tenyészbikavásárja f. hó 31-én fog Töketerbesen az uradalmi belső majorban megtartatni. Az eddigi bejelentések után itélve ezen bikavásár sikeresnek ígérkezik. Bejelentetet mai napig 76 drb. berni simmenthali bika s kilátás van arra, hogy még több fog felhajtani. Így hát jó alkalom nyílik az egyes községeknek a nekik tetsző tenyészapaállatok beszerzésére, megyebeli tenyésztőknek pedig magas színvonalon álló tenyészetük értékesítésére.

Laptulajdonos:

Éhler Gyula.

H I R D E T É S E K.

Zemplén-Ladmóczi Mész-és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építés és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczi Mész-és Agyagipar Részvénytársaság.

Sürgöncim: Mészársaság Saujhely. Telefon szám: 32.

Árverési hirdetmény.

Alólírott „első sátoraljaujhelyi kézi zálogkölcson üzlet“ tudatja az érdekeltekkel, hogy mindazon zálogtárgyak, a melyek a lejáratától számítva egy hó leforgása alatt rendezve nem lettek, az 1881. évi XIV. t.-c. 15. §-a értelmében folyó évi április hó 15-én délelőtt 9 órakor a zálogüzlet helyiségében, (Széchenyi-tér 8. sz., a Reichard-féle házban) hivatalos közeg jelenlétében megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Sátoraljaujhely, 1909. márc. 24.

Először sátoraljaujhelyi kézi zálogkölcson üzlet

Szőlőkaró eladás.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok szíves tudomására hozni, hogy múlt évi vágású, kitűnő minőségű, száraz

szőlőkarókat

árusítok a sátoraljaujhelyi állomáson vagonokba rakva.

Tisztelettel

Herzog Lipót
Sátoraljaujhely.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását, avagy bérbe vételét a legelőnyösebb feltételek mellett közvetitem.

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamrodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőcszvényél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D: Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Tk 678.1909. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A varannói kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírmé teszi, hogy Csalfa József végrehajtónak, Piszkor József és neje Tokár Mária végrehajtást szenvedő elleni 1189 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén lévő, Varannó község határában fekvő, a varannói 585. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt felvett Piszkor József és neje Tokár Mária nevére irt 177/b. hrsz. 154 négyosz. ölet tevő, 105. sz. ház, udvar és kertre az árverést 1125 kor. ezennel megállapított kikiáltási árbán elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi május hó 14-ik napján d. e. 10 órakor a varannói kir. bíróság, mint tkvi hatóság hivatalos helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul az 1908. évi XLI. t.-cz. 26. §-a szerint csak úgy fog eladatni, ha az ingatlan kikiáltási árának felerésze, mint vételár ígértetik, ellenesetben az árverés felfüggesztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 112 kor. 50 fill.-t bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ban jelzett, árfolyammalszámított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dekképes értékpapírban a kiküldött kezzeihez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 110. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. járásbíró mint telekkönyv ihatóságnál 1909. évi márcz. hó 8-án.

Kail, kir. járásbíró.

Állást keres

egy 43 éves, nős, nyugatmazott pénzügyőri fővigyázó fogyasztási adókezelősnél, szesz szabad magánraktárnál, avagy más hasonló vállalatnál; a hol is a pénzügyőri szakmában előforduló törvényekben szerzett tapasztalatait érvényesíthetné.

Bővebb fölvilágosítás a kiadóhivatalban.

Szolid, szabott árak !!

Legszebb!

Legjobb!

Legolcsóbb!

férfi-, fiu- és gyermekruhák, felöltők és gallérok
tavaszi újdonságaink megérkeztek

SZÁNTÓ MÓR ÉS TÁRSÁHOZ

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér (volt Bilanovits-féle üzlet).

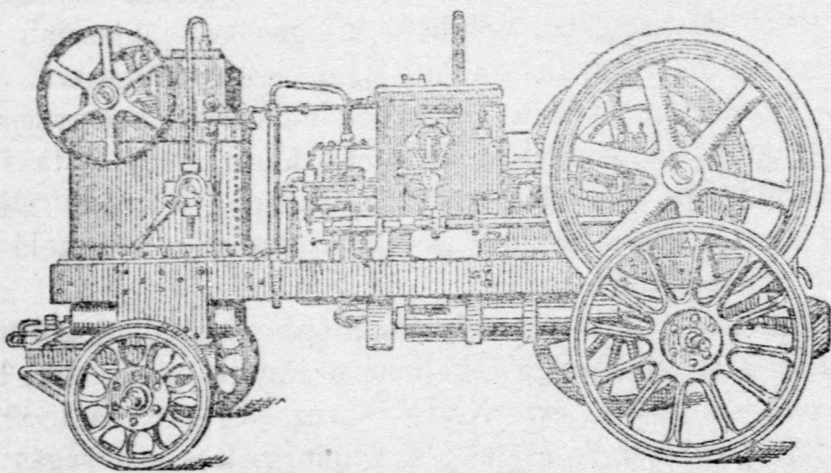
Kocsis dolmány öltönyök és rózsás kocsis szűrők állandóan raktáron nagy választékban.

Mérték utáni megrendelések a legdivatosabb kivitelben készülnek.

Szolid, szabott árak !!

Eredeti „OTTO“ benzin-lokomobilok

Műhely: Budapest, IX. Mester-utca 31.

Műhely: Budapest, IX. Mester-utca 31.

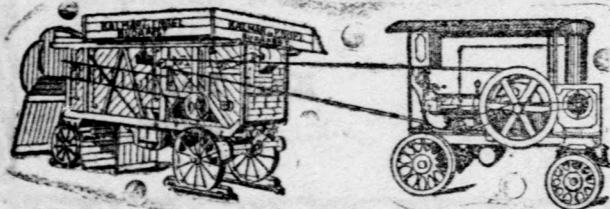
BENZIN-, PETROLIN-, VILÁGÍTÓGÁZ-, FŐLŐGÁZ- és SZIVÓGÁZ-MOTOROKAT
1-1500 lóerőig gyárt elismert elsőrangú versenyűekül kivitelben csakis
LANGEN és WOLF motorgyára BUDAPEST, IV. Váci-körút 59.

KALMÁR ÉS ENGEL

motor és gépgyára

Városraktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda: VI. Úteg-u. 19
V. Lipót-k. 18.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-körút 18. sz. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

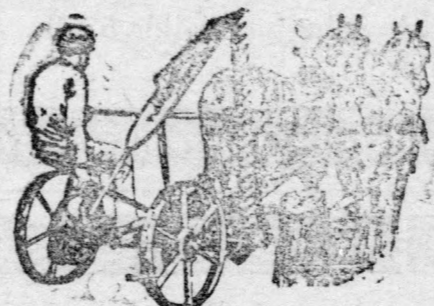
Arjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre

Rendes-, avagy pótló ültetéshez legalkalmasabb fajtisztá 2 éves gyökerez

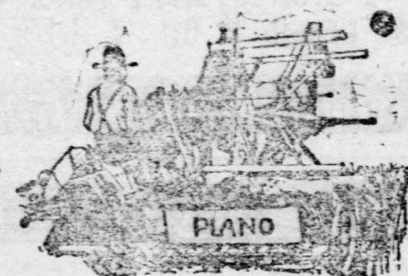
Riparia Portalis

alany-vessző nagyobb mennyiségben kapható

Kovácsy Ferencznel
Tályán.

munkáshíányt

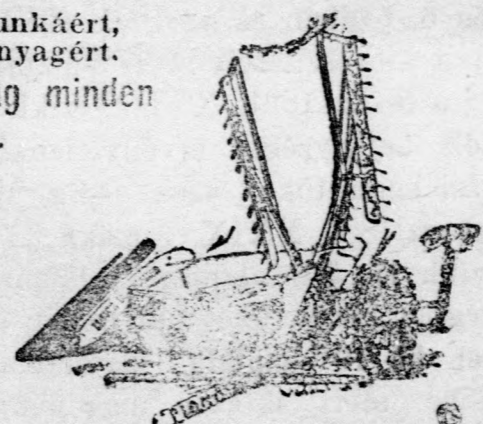
a mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

„PLANO“ kéveköto aratógépek,
„PLANO“ marokrakó aratógépek,
„PLANO“ fűkaszaló gépek,
„PLANO“ acélgereblyék gumiködő kiürítéssel,
„PLANO“ kőszőrűlő készülékek eladásával je jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.
Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Üzlet felosztás.

Altmann Samu^{nó}

Az „Angol divat“-hoz címzett üzletében (a „Vadászkürt“ szállodával szemben)

rendkívüli nagy kiárúsítás!

Férfi-, fiu- és gyermekruhák, tavaszi és nyári elegáns öltönyök minden elfogadható árban kaphatók.

Ezen ritka alkalom csak rövid ideig tart.

Minden vevő 50 koronás bevásárláshoz egy drb. gyermekruhát kap ingyen.
Az üzlethelyiség berendezéssel, esetleg összes áruval átadó.

Itt még nem létezett olcsó árak!

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

Kedvező részletfizetési módok.

Legszebb! Legjobb! Legolcsóbb!

férfi-, fiu- és gyermekruhák, felöltők és gallérok
tavaszi újdonságaink megérkeztek

SZÁNTÓ MÓR ÉS TÁRSÁHOZ

Sátoraljauhely, Széchényi-tér (volt Bilanovits-féle üzlet).

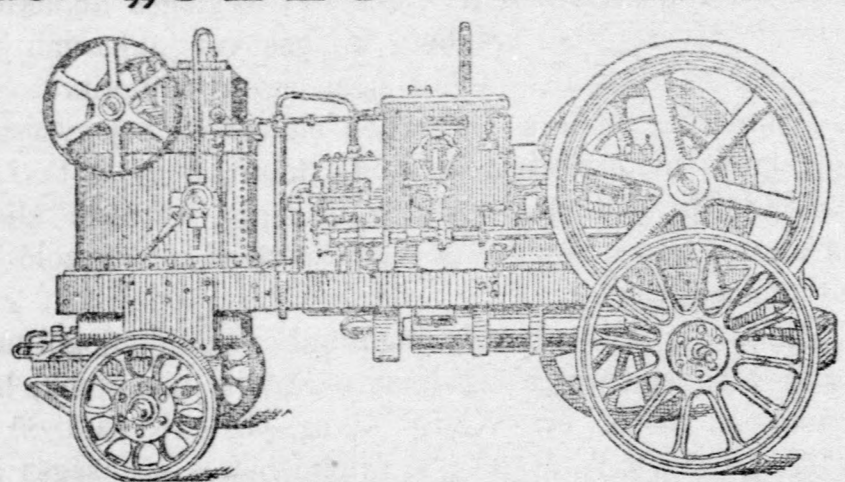
Kocsis dolmány öltönyök és rózsás kocsis szűrők állandóan raktáron nagy választékban.

Mérték utáni megrendelések a legdivatosabb kivitelben készülnek.

Szolid, szabott árak!!

Szolid, szabott árak!!

Eredeti „OTTO“ benzín-lokomobilok

Műhely: Budapest, IX. Mester-utca 31.

Műhely: Budapest, IX. Mester-utca 31.

BENZIN-, PETROLIN-, VILÁGÍTÓGÁZ-, FŐLDGÁZ- és SZIVÓGÁZ-MOTOROKAT
1-1500 lóerőig gyárt elismert elsőrangú versenyűekül kivitelben csakis
LANGEN és WOLF motorgyára BUDAPEST, IV. Váci-körút 59.

KALMÁR ÉS ENGEL
motor és gépgyára

Városi raktár: V. Lipót-k. 18. Gyár és iroda: VI. Úteg-u. 19. **BUDAPEST**

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb, benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-körút 18. sz. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folyton bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjegyzzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre

Rendes-, avagy pótló ültetéshez legalkalmasabb fajtiszta 2 éves gyökerezés

Ripária Portalis

alany-vessző nagyobb mennyiségben kapható

Kovácsy Ferencznál Tállyán.

"munkás-hiányt"

a mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:
„PLANO“ kévekötő aratógépek,
„PLANO“ marokrakó aratógépek,
„PLANO“ fűkaszaló gépek,
„PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
„PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.
Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József
cs. és kir. udvari hangszergyáros

— hírneves gyártmányaiból —

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő
czimbalom-magániskolájában Sátoraljauhely.

Kedvező részletfizetési módok.

Üzlet felosztás.

Altmann Samuné

Az „Angol divat“-hoz címzett üzletében (a „Vadászkürt“ szállodával szemben)

rendkívüli nagy kiárúsítás!

Férfi-, fiu- és gyermekruhák, tavaszi és nyári elegáns öltönyök minden elfogadható árban kaphatók.

Ezen ritka alkalom csak rövid ideig tart.

Minden vevő 50 koronás bevásárláshoz egy db. gyermekruhát kap ingyen.

Az üzlethelyiség berendezéssel, esetleg összes áruval átadó.

Itt még nem létezett olcsó árak!

